Steg 1, fortsättning

Var är rösten mest sårbar?

Ni har ringat in var för sig. Nu ska ni bli överens.

Med din bänkkamrat
6 min

Er uppgift

Ställ de sex stationerna i ordning.

Skriv stationens nummer i en ruta. Överst den station där rösten är lättast att påverka. **Motivera** sedan ert val av toppen.

Lättast att påverka

Svårast att påverka

1 Valsedlarna

2 Valskärmen

3 Hjälp att rösta

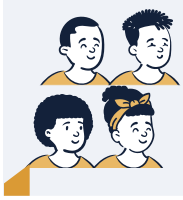

4 Budröst

5 Brevröst från utlandet

6 Räkningen

Varför hamnade den överst?
Använd något som faktiskt har hänt, från stationerna i elevhäftet, s. 2.

Vi valde station ... eftersom ...

Jämför med ett annat par
Satte de samma station överst?

Ja Nej

Deras starkaste skäl

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.

Steg 2 · Innan ni läser fallen

Belägg

Det viktigaste ordet i dag. Ni behöver det för att granska fallen i gruppen.

I par
4 min

Er uppgift

Kan det här visa vad som faktiskt hände i valet?

Läs rutan Vad är ett belägg? tillsammans. **Skriv** sedan i de fyra fälten runt ordet. Frågan under varje rubrik hjälper er. Orden längst ned behöver ni i fallen.

Vad är ett belägg?

Ett belägg visar vad som faktiskt hände i valet, till exempel ett beslut eller en rapport från en myndighet. Ställ tre frågor till varje uppgift:

1. **Vem säger det?**
2. **Hur vet hen det?** Var hen på plats, eller har hen undersökt saken?
3. **Går det att kontrollera?** Till exempel i ett beslut, en rapport eller valresultatet.

Ett **påstående** är något som någon säger men som ingen har kunnat kontrollera. Det kan vara sant, men det visar inte vad som hände. Ett inlägg på nätet eller något en kompis har hört kan se ut som belägg.

Så känner du igen ett belägg

Skriv regeln med egna ord. Börja så här: En uppgift är ett belägg när ...

Ett belägg från stationerna

Välj en ruta Har hänt i elevhäftet, s. 2. Vem säger det, och hur vet hen det?

Belägg
Visar vad som faktiskt hände. Går att kontrollera.

Delvis ett belägg

Medier: en kandidat fick 648 personkryss, och det finns uppgifter om fusk. Vad går att kontrollera?

Ser ut som belägg, men är det inte

Ett exempel från ett inlägg eller en kompis. Varför visar det inte vad som hände?

Ord ni möter i fallen

Läs orden. Ni behöver dem när ni granskar fallen i gruppen.

Förundersökning
Polisens och åklagarens utredning av ett misstänkt brott.

Delgiven misstanke
När en person formellt får veta att hon eller han misstänks för ett brott.

Personkryss
Kryss för en kandidat på valsedeln. Avgör vem i partiet som får platsen.

Valprövningsnämnden
Prövar överklaganden av val och kan besluta om omval.

Otillbörligt verkande
Att påverka någons röst på ett otillåtet sätt, till exempel med pengar eller hot.

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.

Steg 2, redovisning

Kunde något ändra valet?

Helklass
6 min

Grupperna berättar. Kunde något av fallen ändra resultatet?

Medan grupperna redovisar

Fyll i en rad per fall.

Läs faktarutan först. **Skriv** kort vad som är belagt i fallet. **Ringa in** om det kunde ändra resultatet, och skriv varför.

Faktaruta

S, V, MP och C fick 176 platser mot 173 för M, SD, KD och L. Det krävs 175 för egen majoritet. Valprövningsnämnden gör bara om ett val om det med fog kan antas att felet har påverkat valets utgång. Sverige har aldrig haft omval i ett riksdagsval: svaret på Gissa först är Aldrig.

Valmyndigheten 19 sept 2026; Vallagen 15 kap. 13 §

A Borlänge

Belagt i fallet

Kunde det ändra resultatet? Ja / Nej / Vet inte än

Varför?

B Järva i Stockholm

Belagt i fallet

Kunde det ändra resultatet? Ja / Nej / Vet inte än

Varför?

C Annonsen i Piteå

Belagt i fallet

Kunde det ändra resultatet? Ja / Nej / Vet inte än

Varför?

D Ryktena runt valet

Belagt i fallet

Kunde det ändra resultatet? Ja / Nej / Vet inte än

Varför?

Diskutera i helklass

Varför kan en anklagelse vara allvarlig även om den inte kan ändra valresultatet?

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.